

DOI: 10.62829/VNHN.357.85.88

YÊU CẦU TIẾP TỤC PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA ĐỘI NGŨ SĨ QUAN TRẺ TRONG XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG VĂN HÓA Ở CÁC HỌC VIỆN, TRƯỜNG SĨ QUAN QUÂN ĐỘI HIỆN NAY

✍️ **Thiếu tá Nguyễn Thanh Tùng**
Học viên Hệ 5, Học viện Chính trị

- **TÓM TẮT:** Các học viện, trường sĩ quan quân đội là những trung tâm đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ sĩ quan, cán bộ quân đội và nghiên cứu, ứng dụng, phát triển khoa học quân sự của quân đội và quốc gia. Đồng thời, tham gia đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực chất lượng cao cho sự nghiệp đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.
- **Từ khóa:** Phát huy vai trò, đội ngũ sĩ quan trẻ, xây dựng, môi trường văn hóa, học viện, trường sĩ quan.
- **ABSTRACT:** Military academies and officer schools are centers for training and fostering military officers and cadres, and for research, application, and development of military science for the army and the nation. At the same time, they participate in training and fostering high-quality human resources for the cause of innovation, industrialization, and modernization of the country.
- **Keywords:** Promoting the role, young officers, building, cultural environment, academies, officer schools.

Ngày nhận bài: 12/02/2025 Ngày bình duyệt: 21/02/2025 Ngày duyệt đăng: 24/02/2025

Xây dựng môi trường văn hóa tốt đẹp, lành mạnh, phong phú ở các học viện, trường sĩ quan (HV,TSQ) quân đội có ý nghĩa rất quan trọng, thiết thực. Đội ngũ sĩ quan trẻ ở các HV,TSQ quân đội là lực lượng đông đảo, có vai trò rất quan trọng. Phát huy vai trò của đội ngũ sĩ quan trẻ trong xây dựng môi trường văn hóa tốt đẹp, lành mạnh trực tiếp góp phần bồi dưỡng, phát

triển, hoàn thiện nhân cách của người quân nhân cách mạng; nâng cao chất lượng công tác giáo dục, đào tạo, nghiên cứu khoa học; gìn giữ, phát triển, lan tỏa các giá trị văn hóa, truyền thống tốt đẹp của dân tộc, của Đảng, của Quân đội và phẩm chất cao quý “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới; phòng ngừa, ngăn chặn sự tác động tiêu cực, tệ nạn xã hội và sự xâm nhập của các sản phẩm văn hóa xấu độc.

Những năm qua, quán triệt, thực hiện hiện các nghị quyết, chỉ thị của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng và hướng dẫn của Tổng cục Chính trị, cấp ủy, cán bộ chủ trì, cơ quan chức năng các cấp đã lãnh đạo, chỉ đạo phát huy vai trò, trách nhiệm của đội ngũ sĩ quan trẻ ở các HV, TSQ quân đội tích cực tham gia xây dựng môi trường văn hóa tốt đẹp, lành mạnh, phong phú, góp phần nâng cao đời sống văn hóa, tinh thần của bộ đội, giáo dục, động viên, cổ vũ cán bộ, đảng viên, quần chúng tích cực, nhiệt tình, hăng hái công tác, học tập, nỗ lực phấn đấu hoàn thành tốt chức trách, nhiệm vụ được giao; tự giác chấp hành nghiêm các quy định của đơn vị, kỷ luật của Quân đội, pháp luật của Nhà nước; giữ gìn và phát huy phẩm chất cao quý “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới... Tuy nhiên, việc phát huy vai trò của đội ngũ sĩ quan trẻ trong xây dựng môi trường văn hóa ở một số HV, TSQ quân đội vẫn còn bộc lộ không ít hạn chế, khuyết điểm làm ảnh hưởng không nhỏ đến kết quả hoàn thành nhiệm vụ của cơ quan, đơn vị.

Trong bối cảnh tình hình thế giới và khu vực tiếp tục có những biến động to lớn, diễn biến hết sức nhanh chóng, phức tạp, khó dự báo. Nhiệm vụ xây dựng Quân đội nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa thời kỳ mới. Nhiệm vụ đổi mới, nâng cao chất lượng công tác giáo dục- đào tạo, nghiên cứu khoa học... đặt ra yêu cầu khách quan phải phát huy mạnh mẽ vai trò, trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng ở các HV, TSQ quân đội trong xây dựng môi trường văn hóa tốt đẹp, lành mạnh, phong phú. Để các HV, TSQ quân đội thực sự trở thành những trung tâm văn hóa, nơi giáo dục, rèn luyện đội ngũ cán bộ quân đội vừa “hồng” vừa “chuyên” đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng và sẵn sàng chiến đấu của Quân đội trong tình hình mới. Việc đặt ra các yêu cầu trong phát huy vai trò của đội ngũ sĩ quan trẻ trong xây dựng môi trường văn hoá ở các HV, TSQ quân đội hiện nay là

vấn đề rất cần thiết và cần thực hiện tốt một số yêu cầu cơ bản sau:

Một là, phải quán triệt, thực hiện nghiêm đường lối, chủ trương của Đảng về xây dựng và phát huy giá trị văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam; các nghị quyết, chỉ thị, quy định của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng, hướng dẫn của Tổng cục Chính trị về xây dựng môi trường văn hóa tốt đẹp, lành mạnh, phong phú trong Quân đội.

Đây là yêu cầu có tính nguyên tắc xuất phát từ nguyên tắc Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp, về mọi mặt đối với Quân đội nhân dân Việt Nam. Các quan điểm, chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước; các chỉ thị, nghị quyết của QUTW, hướng dẫn của TCCT về xây dựng, phát triển văn hoá, con người và môi trường văn hóa là cơ sở định hướng hoạt động lãnh đạo xây dựng môi trường văn hóa của các đảng uỷ HV, TSQ quân đội. Nâng cao chất lượng lãnh đạo xây dựng môi trường văn hóa của các đảng uỷ HV, TSQ quân đội trong điều kiện hiện nay phải thường xuyên quán triệt, cụ thể hoá những quan điểm, tư tưởng mới của Đảng về xây dựng văn hoá, con người và môi trường văn hóa, nhất là những quan điểm, tư tưởng được nêu trong Nghị quyết Hội nghị Trung ương 9 khóa XI, Kết luận số 76 của Bộ Chính trị, Nghị quyết Đại hội XII, XIII của Đảng về xây dựng, phát triển văn hoá, con người Việt Nam trong tình hình mới; các nghị quyết, chỉ thị của QUTW, TCCT về xây dựng đội ngũ cán bộ quân đội, về giáo dục và đào tạo, về thực hiện “Cuộc vận động xây dựng môi trường văn hoá tốt đẹp, lành mạnh, phong phú trong các đơn vị quân đội”. Mặt khác, quá trình quán triệt, cụ thể hoá quan điểm, tư tưởng của Đảng, nghị quyết, chỉ thị của QUTW và cấp ủy cấp trên thành các chủ trương, biện pháp, nội dung, phương thức lãnh đạo xây dựng môi trường văn hóa của các đảng uỷ HV, TSQ phải gắn chặt với sự vận động và phát triển của tình hình thực tiễn ở các HV, TSQ quân đội; phải xuất phát từ

chính sự đòi hỏi của thực tiễn xây dựng môi trường văn hóa ở các nhà trường, nhằm đáp ứng nhu cầu tiếp nhận, hưởng thụ, truyền bá, sáng tạo văn hoá của cán bộ, giảng viên, học viên, nhân viên, chiến sĩ trong đơn vị, có như vậy nâng cao chất lượng lãnh đạo xây dựng môi trường văn hóa của các đảng ủy HV, TSQ quân đội mới thiết thực, mới đi vào cuộc sống.

Hai là, phải đặt dưới sự lãnh đạo chặt chẽ, tập trung thống nhất của cấp ủy, tổ chức đảng các cấp; sự chỉ đạo, quản lý, điều hành của tổ chức chỉ huy, cán bộ chủ trì và tăng cường sự chỉ đạo, hướng dẫn của các cơ quan chức năng. Phát huy vai trò của của đội ngũ sĩ quan trẻ trong xây dựng môi trường văn hóa ở các HV, TSQ quân đội hiện nay được đặt dưới lãnh đạo của cấp ủy, tổ chức đảng các cấp, sự quản lý, điều hành của người chỉ huy, cán bộ chủ trì các cơ quan, khoa giáo viên, hệ quản lý học viên, sự chỉ đạo, hướng dẫn của các cơ quan chức năng HV, TSQ. Đây là yêu cầu quan trọng hàng đầu trong phát huy vai trò của của đội ngũ sĩ quan trẻ.

Thực tiễn chứng minh rằng, khi nào cấp ủy, chỉ huy, các cơ quan, khoa giáo viên, hệ quản lý học viên thường xuyên quan tâm đúng mức lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức chặt chẽ việc phát huy vai trò của của đội ngũ sĩ quan trẻ thì khi đó cơ quan, khoa giáo viên, hệ quản lý học viên sẽ có MTVH trong sạch, lành mạnh, tạo tiền đề, điều kiện để các tổ chức, lực lượng học tập tốt, rèn luyện tốt, công tác tốt, trực tiếp góp phần xây dựng các tổ chức đảng TSVM, tiêu biểu, cơ quan, khoa giáo viên, đơn vị quản lý học viên VMTD, “Mẫu mực, tiêu biểu”. Ngược lại, khi nào cấp ủy, chỉ huy cơ quan, khoa giáo viên, hệ quản lý học viên buông lỏng sự lãnh đạo, chỉ đạo không quan tâm đúng mức đến việc phát huy vai trò của của đội ngũ sĩ quan trẻ trong xây dựng môi trường văn hóa khi đó diễn ra tình trạng lệch chuẩn của đội ngũ sĩ quan trẻ trong xây dựng môi trường văn hóa ở các HV, TSQ quân đội.

Quán triệt và thực hiện yêu cầu này,

cần nắm chắc Nghị quyết lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ủy, chỉ huy các HV, TSQ quân đội hướng dẫn của các cơ quan chức năng về phát huy vai trò của của đội ngũ sĩ quan trẻ trong xây dựng môi trường văn hóa. Theo đó, cần nhận thức rõ, cấp ủy, tổ chức đảng lãnh đạo bằng nghị quyết thông qua chủ trương, biện pháp; chỉ huy cơ quan, khoa giáo viên, đơn vị quản lý học viên quản lý, điều hành theo pháp luật Nhà nước, kỷ luật quân đội, quy chế, quy định; các cơ quan chức năng quản lý thông qua kế hoạch, hướng dẫn, kiểm tra đối với cơ quan, khoa giáo viên, đơn vị quản lý học viên trong việc phát huy vai trò của của đội ngũ sĩ quan trẻ trong xây dựng môi trường văn hóa hiện nay. Coi trọng việc giải quyết tốt mối quan hệ giữa tổ chức đảng với cấp ủy và đội ngũ cán bộ chủ chốt, chủ trì; mối quan hệ giữa chính trị viên, bí thư với người chỉ huy trưởng; mối quan hệ phối hợp, hiệp đồng giữa các cơ quan chức năng trong phát huy vai trò của của đội ngũ sĩ quan trẻ trong xây dựng MTVH. Thường xuyên xây dựng cấp ủy, tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh, tiêu biểu, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức đảng cơ quan, khoa giáo viên, đơn vị quản lý học viên vững mạnh, toàn diện, “Mẫu mực, tiêu biểu”.

Ba là, phải tiến hành thường xuyên, liên tục, toàn diện, đồng bộ, có trọng tâm, trọng điểm các nội dung, hình thức, biện pháp phát huy mạnh mẽ vai trò của đội ngũ sĩ quan trẻ trong xây dựng môi trường văn hóa tốt đẹp, lành mạnh, phong phú.

Kết hợp chặt chẽ, đổi mới và vận dụng linh hoạt các hình thức, biện pháp phát huy mạnh mẽ vai trò của đội ngũ sĩ quan trẻ trong xây dựng môi trường văn hóa của các HV, TSQ quân đội hiện nay cần coi trọng và tiến hành có chất lượng, hiệu quả các hình thức, biện pháp lãnh đạo bằng nghị quyết; bằng công tác tuyên truyền, giáo dục, thuyết phục, nêu gương về văn hóa; xây dựng văn hóa lãnh đạo, quản lý trong hệ thống cấp ủy, tổ chức đảng; lãnh đạo thông qua phát huy vai trò của các tổ chức, các lực lượng

tham gia hoạt động lãnh đạo của đảng ủy, nhất là cấp ủy, cán bộ chủ trì, cơ quan chức năng, lực lượng chuyên trách. Đồng thời, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát hoạt động lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện nhiệm vụ xây dựng môi trường văn hóa ở các HV, TSQ quân đội. Tất cả những nội dung, hình thức, biện pháp này sẽ phát huy mạnh mẽ vai trò của đội ngũ sĩ quan trẻ trong xây dựng môi trường văn hóa tốt đẹp, lành mạnh, phong phú ở các HV, TSQ hiện nay.

Bốn là, phải phối hợp, hiệp đồng chặt chẽ và phát huy cao độ vai trò trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng trong xây dựng môi trường văn hóa ở các HV, TSQ quân đội.

Phát huy sức mạnh tổng hợp của các tổ chức, các lực lượng trong xây dựng môi trường văn hóa ở các HV, TSQ quân đội là phát huy cả vai trò chủ thể và đối tượng trong hoạt động lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện nhiệm vụ phát huy vai trò của đội ngũ sĩ quan trẻ trong xây dựng môi trường văn hóa. Trong đó, trước hết là vai trò lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý, điều hành của cấp ủy, tổ chức đảng và hệ thống chỉ huy các cấp; vai trò tham mưu, chỉ đạo, hướng dẫn của các cơ quan chức năng, nòng cốt là cơ quan chính trị, lực lượng chuyên trách; vai trò xung kích, sáng tạo của Đoàn thanh niên, các tổ chức công đoàn, phụ nữ và vai trò,

trách nhiệm của mọi cán bộ, giảng viên, học viên, nhân viên, chiến sĩ với tư cách vừa là chủ thể năng động, sáng tạo trong các hoạt động phát huy vai trò của đội ngũ sĩ quan trẻ xây dựng môi trường văn hóa, vừa là đối tượng tích cực, tự giác tiếp thụ những giá trị văn hoá để không ngừng bồi đắp, hoàn thiện nhân cách văn hoá của chính bản thân mình. Tranh thủ tối đa sự chỉ đạo, hướng dẫn, giúp đỡ của lãnh đạo, chỉ huy, cơ quan chức năng cấp trên; sự phối hợp, hiệp đồng, tổ chức thực hiện các hoạt động văn hóa của cấp ủy, chính quyền địa phương, các cơ quan, đơn vị hữu quan trên địa bàn đóng quân. Phát huy hiệu quả tác dụng của hệ thống cơ sở vật chất - văn hóa, nhất là hệ thống thiết chế văn hóa, cảnh quan văn hóa, nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả của các hoạt động văn hóa, tạo nên sức mạnh tổng hợp nâng cao chất lượng xây dựng môi trường văn hóa của các HV, TSQ quân đội.

Các yêu cầu trên là một thể thống nhất, vừa có tính độc lập tương đối, vừa quan hệ mật thiết với nhau không tách rời và có sự bổ sung cho nhau. Trong quá trình thực hiện không được quá đề cao hoặc tuyệt đối hóa bất cứ yêu cầu nào, mà cần quán triệt và thực hiện đồng bộ, toàn diện một cách sáng tạo, sát với đặc điểm sĩ quan trẻ, thực tiễn nhiệm vụ và hoạt động xây dựng môi trường văn hóa ở HV, TSQ, làm cho quá trình phát huy này đem lại chất lượng, hiệu quả thiết thực./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nghị quyết số 1657-NQ/QUTW, ngày 20/12/2022 của Quân ủy Trung ương về đổi mới công tác giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng Quân đội trong tình hình mới.
2. Nghị quyết số 33-NQ/TW, ngày 09/6/2014 của Ban Chấp hành Trung ương (Khoá XI) về

xây dựng và phát triển văn hoá, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước.

3. Chỉ thị số 42 - CT/TW, ngày 24/3/2015 của Ban Chấp hành Trung ương (khóa XII) về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015-2030.